

فاجعهٔ رسوب ۴۰۰ همتی بودجه

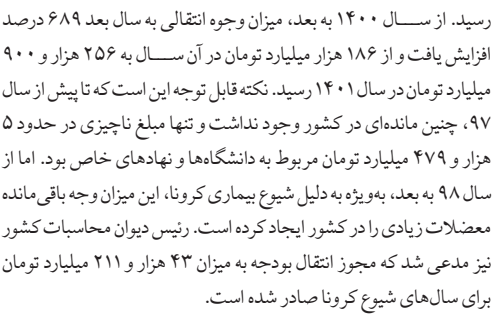
فاطمه سادات مرتضوی
خبرنگار گروه اقتصاد

چندی پیش، دیوان محاسبات کشور خبری درباره رسوب ۴۰۰ هزار میلیارد تومان منابع در حساب‌های دستگاه‌های اجرایی منتشر کرد. طبق اعلام دیوان، از این رقم، تقریباً نیمی (۱۹۷ همت) مربوط به بودجه بخش عمرانی است که در شبکه بانکی رسوب کرده است. کمی پس از آن، وزارت اقتصاد آن را نادرست خواند. همچنین بر اساس آمار خزانه و بانک مرکزی تا اسفند ۱۴۰۳، حدود ۲۸۴ هزار میلیارد تومان پول در حساب سازمان‌ها رسوب شده که از این مبلغ، ۸۰ هزار میلیارد تومان به اعتبارات عمرانی تعلق دارد. این وضعیت چند سالی است که یک‌به‌یک تبدیل شده و براساس گزارش تفهیم بودجه سال ۱۴۰۲، وجود انقباضی به بودجه ۱۴۰۳ با جششی ۹۸ درصدی به حدود ۴۰۵ همت رسیده است.

این انتقال منابع پیامدهای نامطلوبی به همراه دارد؛ از جمله، تشدید شدن مطالبات پیمانکاران، باقی ماندن منابع بدون مصرف علی‌رغم پرداخت سود، کاهش ارزش واقعی منابع به دلیل تورم بالا و تعلل در تکمیل پروژه‌های عمرانی که منجر به انباشته شدن آن‌ها می‌شود. نکته مهم آنکه تعلل در تکمیل پروژه‌های عمرانی منجر به انباشته شدن آن‌ها در لیست پروژه‌های نیمه‌تمام دولت، تسهیلات و تأسیسات و تجهیزات نیمه‌تمام و نارضایتی اجتماعی را در پی دارد.

— سهم بخش عمرانی در بودجه ۱۴۰۴ باز هم آب رفت

بودجه عمرانی یکی از مهم‌ترین ارقام بودجه سالانه است که تحت عنوان تملک دارایی‌های سر سرمایه‌ای در قانون بودجه هر سال گنجانده می‌شود. برپای یک کشور در حال توسعه مثل ایران که دارای انبوهی از پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام و حوزه‌های نیازمند سرمایه‌گذاری است، این بخش از بودجه اهمیتی دوچندان دارد؛ با وجود این، طی سال‌های گذشته، بودجه عمرانی همواره نادیده گرفته شده و منابع در نظر گرفته‌شده برای آن محقق نشده‌اند. براساس قانون بودجه سال ۱۴۰۴، بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حدود ۶۰۰ هکت تعریف شده است. بررسی‌های نشان می‌دهد در این سال‌ها، بودجه بخش عمرانی در حال آب رفتن است؛ مثلاً سهم بودجه عمرانی از کل مصارف بودجه عمومی از ۱۶ درصد در سال ۱۴۰۳ به ۱۲ درصد در سال ۱۴۰۴ کاهش یافته است.

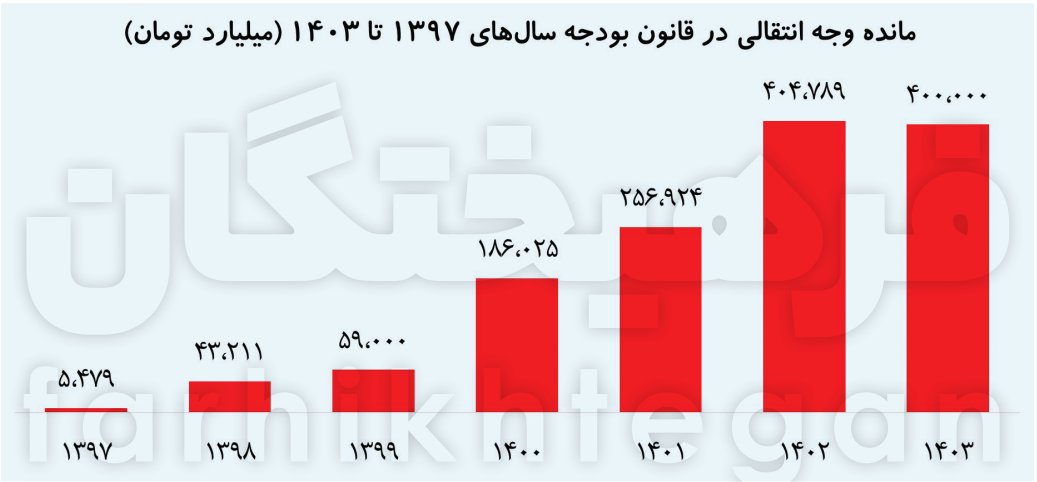

۹۰ درصد پروژه‌های عمرانی نیمه تمام می‌مانند

بررسی «فرهنگیخان» از پروژه‌های نیمه‌تمام در هر سال که به بودجه سال بعد منتقل شده‌اند، حاکی از آن است که طی ۸ سال اخیر، تقریباً به‌طور میانگین ۸۰ تا ۹۰ درصد از پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام ماندند و به بودجه سال بعد خود منتقل شدند. سال ۹۵، تقریباً ۸۹ درصد از پروژه‌های نیمه‌تمام ماندند. اوج این اتفاق در سال ۹۷ رخداد داد و ۹۴ درصد از پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام باقی ماندند. کمترین مقدار پروژه‌های نیمه‌تمام برای سال ۱۴۰۲ و سپس ۱۳۹۶ است که ۶۳ و ۷۰ درصد طرح‌ها به سال بعد خود موکول شدند. نکته قابل تأمل این ماجرا، اینجاست که هر چند کمترین پروژه‌ها در سال ۱۴۰۲ نیمه‌تمام ماندند، ولی رقم رسوب بودجه در این سال قابل توجه و ۴۰۴ همت است.

۴۰۵ همتی که درس عبرت نشد

براساس گزارش دیوان محاسبات، در قانون بودجه سال گذشته، بیش از ۷ درصد از وجوه پرداختی به دستگادهای اجرایی در سال ۱۴۰۲ به سال ۱۴۰۳ منتقل شده است. به طور خاص، از ۱۶۸ هزار میلیارد تومان اعتبارات هزینه‌ای، ۲۰۷ هزار میلیارد تومان (۱۲/۳ درصد) به سال بعد منتقل شده است. همچنین، ۳۴۰ هزار و ۸۲۳ میلیارد تومان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (بودجه عمرانی)، ۱۸۸ هزار و ۷۹۵ میلیارد تومان (تزدیک به ۵۹ درصد) به سال ۱۴۰۳ انتقال یافته و ۳۵۵ هزار میلیارد تومان سایر اعتبارات، ۱۸/۶ هزار میلیارد تومان (۵/۲ درصد) به سال بعد منتقل شده است. براساس آمارها، میزان وجوه انتقالی به بودجه ۱۴۰۳ در سال ۱۴۰۲ با ۵۸ درصدی نسبت به سال قبل به ۴۰۴ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان

«فرهیختگان» صورت‌های مالی سال ۱۴۰۲ فدراسیون‌های ورزشی را بررسی کرد

فدراسیون های غیر فوتبالی

فاطمه سادات مرئصوی
خبرنگار گروه اقتصاد

یکی از چالش‌های مهم فدراسیون‌های ورزشی در این سال‌ها به کمبود بودجه برمی‌گردد. این موضوع سبب شده ورزشکاران به ناچار به مشاغل غیر مرتبط و غیر رسمی، کارگری روزانه و حتی به دستفروشی روی آورند. در سمت دیگر، برخی از کارشناسان حوزه ورزش می‌گویند در اولویت قرار ندادن افزایش بودجه فدراسیون‌ها یکی از عوامل موثر بر مهاجرت ورزشکاران بوده است. طبیعی است با افزایش مشکلات مالی در زمینه معیشت یا تامین مالی برای تجهیزات، ورزشکاران به فکر مهاجرت بيفتند. یکی دیگر از ترکش‌های کمبود بودجه فدراسیون‌ها این بوده که فدراسیون‌ها بودجه‌ای برای پرورش استعدادها و استعدادهای نسل جدید ندارند و بودجه آنها حتی کفاف هزینه‌های جاری را نمی‌دهد.

خبر از هزینہ کرد ہزار و ۴۰۴ میلیارد تومانی در سال ۱۴۰۲ (۱۶ ہزار و ۹۰۰ صرت مالی ۱۴۰۱) میلادی، از طرفی، درآمد این فدراسیون ہا صرت سالہای ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ میلادی ۷۵۴ میلیارد تومان بودہ کہ وہاں باقی ماندہ برای آنہا ۵۳۵ میلیارد تومان می رسد. نتیجتاً جالب این است کہ ہزینہ ہای این ۳۰ فدراسیون در مجموع شاید بہ ۱۳۷۵ میلیارد تومان بودجہ در نظر گرفتہ شدہ کہ فدراسیون ہای ورزشی، فوٹبال، وزنہ برداری و فدراسیون ہای المپیک و زیر خورنہ ہای فوٹبال، پیلولاری و کراڈما بہ ۱۵۰ میلیارد تومان، بیشترین سهم را دارند. همچنین، بودجہ فدراسیون ہا در سال ۱۴۰۲ بر اساس تصویب کمیتہ ملی المپیک، ۱۵۰ میلیارد تومان برای ۴۵ فدراسیون بودہ است.

هزینه ۳۰ فدراسیون به اندازه یک باشگاه

فدراسیون کشتی ازجمله فدراسیون‌هایی است که در سال ۲۰۲۲، بیشترین درآمد و هزینه کرد را داشته است. البته جای تعجب دارد؛ چراکه معمولاً عمده کشتی‌گیران از مشکلات مالی متعددی رنج می‌برند. براساس آمارهای رسمی، بودجه ورزش کشتی در این سال‌ها افزایش خوبی داشته کشتی و بیشتر از سایر ورزش‌هاست، به‌طوری‌که گفتی: است بودجه رشته کشتی در سال ۱۴۰۲ رشدی ۲/۵ برابری نسبت به سال ۱۴۰۱ داشته. نگاهی به صورت مالی این فدراسیون نشان می‌دهد به‌رغم درآمد ۴۲۳ میلیارد تومانی، این فدراسیون طی سال ۱۴۰۲ حدود ۲۲۲ میلیارد تومان هزینه کرده و تراز درآمد و هزینه آن مثبت ۲۰۱ میلیارد تومان بوده است.

در رده دوم پس از کشتی، فدراسیون فوتبال با هزینه کرد ۲۲۰ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۱، بیشترین گردش مالی را داشته که البته اطلاعات فدراسیون و البیل در رده سوم قرار دارد که در سال ۱۴۰۲، حدود ۱۵۹ میلیارد تومان هزینه داشته است. تکراندو با هزینه ۱۱۵ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ در رده چهارم قرار دارد، در حالی که این رشته یکی از سه

رسمی دیوان و اسناد بانکی، همچنان بر وجود ۱۹۷ همت مسلوب و بوجه عمرانی اصرار دارد و ادعای وزارت اقتصاد را نادرست می‌داند. این نماینده با اشاره به اینکه بخش قابل توجهی از این مبلغ متعلق به شرکت‌های زیر مجموعه وزارت راه و شهرسازی است، اظهارات وزیر راه و شهرسازی مبنی بر نبود بوجه برای پروژه‌های عمرانی را خلاف واقع می‌داند و تأکید دارد که دارایی‌ها و املاک وزارت راه به مراتب بیشتر از مبلغ ارائه شده است. البته با استفاده از ظرفیت‌های مولدسازی می‌تواند، به راحتی می‌توان بوجه پروژه‌های ماندگار نهضت ملی مسکن و حمل و نقل هوایی و زمینی را تأمین کرد.

مانده وجه انتقالی در قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۳ (میلیارد تومان)

نابودی نزدیک شوند.

تکواندو؛ مهاجر سازترین رشته ورزشی

طبق بررسی‌های «فرهنگستان»، رشته‌های ورزشی مانند تکواندو، طبق برنامه‌ریزی درازمدتی از مهاجرسازترین رشته‌های ورزشی در سال‌های اخیر بوده‌اند. همه کسانی که پهنانده شدند، ملی‌پوش ایران در مسابقات جهانی و ورزشکاران دهمبالای داخلی بودند. تکواندو با ۱۳ نفر، بیشترین خروجی و در صدر فدراسیون‌های ملی قرار داد که زمینه خروج کشتی نیز دیگر فدراسیون‌هایی هستند که با بیشترین خروجی، در درجه بعدی رشته‌های مهاجرساز قرار دارند. بسیاری از شطرنج‌بازان، اما پس از مدتی ترجیح دادند برای ادامه رقابت‌ها با پرچم کشور دیگری به میدان برند.

یکی از جنبه‌های تریّن مهاجرت‌ها مربوط به فدراسیون‌های ورزشی است و وجود و صدر آنان قرار دارد. در سال‌های اخیر، تعداد زیادی ورزشکار این فدراسیون به خارج از کشور مهاجرت کرده‌اند که از میان آنان، «سعید ملایی» سروصدای زیادی به پا کرد؛ زیرا اقدامات او به تمایلی خودی ایران انجامید. در نهایت، مغولستان او را به عضویت تیم ملی خود درآورد. ورزش ژیمناستیک ایران نیز در رده بعدی قرار گرفته است؛ رشته‌ای که در آن جایگاهی در عرصه آسیایی ندارد. ورزشکاران این رشته معتقدان استعداد کافی و وجود دارد، اما حداقل امکانات حتی برای قهرمانان ملی این ورزش پایه و مادر فراهم نیست؛ بنابراین چاره‌ای جز رفتن ندارند.

ایرانی رادر عرصه‌های بین‌المللی کاهش می‌دهد علاوه بر این، برخی ورزشکاران به دلیل نارضایتی یا بهیچ مسئولان وقت فدراسیون‌های ورزشی، با اعلام مخالفت خود با مسابقه ندادن با ورزشکاران رژیم صهیونیستی، مهاجرت کرده‌اند. این عوامل به شکل‌گیری یک وضعیت پیچیده و چالش‌برانگیز برای ورزشکاران ایرانی منجر شده است که در نهایت به تصمیم به ترک کشور و پیوستن به تیم‌های ملی دیگر کشورها می‌انجامد.

امراهای می گوید بیشترین مهاجرت یا تابعیت ورزی در سال ۱۳۹۸ رخ داده است. ورزشکارانی مانند «محمدرضا آذرشکیب» و «صبح شریعتی» در کشتی، «صدف خادم» در بوکس، «پوری جلالی پور» در تیر و کمان، «سامان باغی» در بسکتبال یا ویلچر، «مبین کهزاده» در بوکس، «سعید امجدی» و «جواد محبوب» در جودو، «مهرداد خدابخواهی»، «فرزاد ذوقلدتری»، «کیکیا مجاهدی» و «پرینسا فرشیدی» در تکواندو و «علیرضا فیروزجا» در شطرنج تابعیت کشور دیگری را قبول کرده یا مهاجرت کردند. در این راستا، عبدالحمید احمدی، معاون پیشین وزیر ورزش، تعداد ورزشکاران ایرانی پاندهنده شده به کشورهای دیگر را ۸۱ نفر ذکر کرده که از این تعداد، ۲۴ نفر خانم بودند. برخی معتقدند عدم توجه به رشته‌های مهم المپیک و بااستعداد نظیر تیپس روی میز، هاکی و شمشیر بازی در بحث بودجه، به تمایل ورزشکاران به پاندهنده شدن به کشورهای دیگر می افزاید. در این گزارش «فرهیختگان» به لیست ۷۵ نفر از ورزشکاران دست یافته که در هر صورت ۷۵ یا ۸۱ نفر باشد، حتی رفتن یک نفر از این افراد نیز برای کشور خسارت اساسی به‌همچنین، با افزایش محدودیت‌های بودجه‌ای در بسیاری از فدراسیون‌های ورزشی، به طور طبیعی بسیاری از مدال‌آورین رشته‌ها به مرحله رکود می‌رسند. مشکلات مالی و تعدد رقبای داخلی باعث می‌شود ورزشکاران رشته‌های خاص مهاجرت کنند و این رشته‌ها، از جمله کشتی، تکواندو و حتی وزنه برداری، به

رشته‌ای است که بیشترین تعداد پانده به سایر کشورها در سال اخیر داشته است. در جایگاه پنجم، رشته بسکتبال با هزینه ۶۹ میلیارد تومان قرار دارد که حدود ۴۵ میلیارد تومان با هزینه تکواندو، اختلاف دارد. در مقابل، فدراسیون‌هایی که کمتر هزینه را در سال ۱۴۰۲ داشته‌اند، شامل فدراسیون جات غریق و غواصی با هزینه ۲۰۰ میلیون تومان و درآمد ۲۲ میلیارد تومان هستند. رشته شتا نیز با هزینه تقریبی ۶۰ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲، عملکرد مالی متفاوتی نسبت به نجات غریق دارد، علی‌رغم اینکه شنا در سطح ملی مدالی نیاورده است. همچنین، رشته‌های تیراندازی با کمان و دوچرخه‌سواری نیز در چند سال اخیر با وجود عدم کسب مدال، بودجه قابل توجهی داشته‌اند. در ادامه، رشته‌های کنگفو، بولینگ و اسکی در سال ۱۴۰۲ کمترین هزینه‌ها را به ترتیب با ۹،۷، ۱۳، و ۱۴،۵ میلیارد تومان داشته‌اند. همچنین رشته‌های شطرنج، کلف و چوگان نیز با هزینه‌های ۴، ۴،۵ و ۸ میلیارد تومان در گروه کمترین هزینه‌گردها در سال ۱۴۰۱ قرار دارند.

هزینهٔ باشگاه فوتبال

با نگاهی به عملکرد مالی باشگاه‌های فوتبال مشهور درمیانمجموعه هزینه‌کرد ۳۰ فدراسیون ورزشی مورد بررسی در این گزارش که طی سال ۱۴۰۲ حدوداً ۱۴۰۴ میلیارد تومان بوده که فقط به اندازه یک باشگاه معروف فوتبال مانند فولاد مبارکه سپاهان یا هزینه‌کرد ۱۱۲۴ میلیارد تومان است. افزون بر این گفتنی است طبق بررسی‌ای که در این گزارش داشته‌ایم مجموع هزینه‌های ۱۰ باشگاه فوتبال معروف اعم از فولاد مبارکه سپاهان، استقلال، پرسپولیس و آرمینومینارک ذوب‌آهن، فولاد خوزستان و گل‌گهر سیرجان در سال ۱۴۰۲ رقمی حدود ۴ هزار میلیارد تومان بوده و هر یک به ترتیب ۶۷۲، ۵۵۳ و ۴۴۶ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ هزینه داشتند که با احتساب ۳ باشگاه پرخرچ دیگر، ۴ برابر بودجه فدراسیون‌ها در سال ۱۴۰۲ هزینه داشتند.

بودجهٔ ناچیز و مهاجرت ۸۱ ورزشکار

از اواسط دهه ۹۰ به بعد، ورزش ایران شاهد مهاجرت تعداد زیادی از ورزشکاران بوده است. دلایل این مهاجرت‌ها از سوی ورزشکاران ایرانی شامل کمبود امکانات، بی‌توجهی مسئولان ورزش، دعوت نشدن به تیم ملی به دلیل تعدد ورزشکاران در یک رشته خاص و بی‌توجهی به سهمیه برای ورود به المپیک است. این شرایط باعث می‌شود آینده حرفه‌ای این ورزشکاران نامشخص باشد. وضعیت نه‌چندان مطلوب اقتصادی کشور و مشکلات برخی از رشته‌های ورزشی نیز نمی‌تواند نادیده گرفته شود. به عنوان مثال، در رشته‌هایی مانند کشتی با تکیه بر تعداد ورزشکاران زیاد و سهمیه‌های بسیار کم، سال‌ها داشته‌اند، با رسیدن داخلی افزایش می‌یابد. این موضوع باعث می‌شود که در رشته ورزشی، تعداد رقابتی افزایش می‌یابد. به طور طبیعی منجر به کاهش تعداد سهمیه‌های ورود به بازی‌های جهانی و حتی المپیک می‌شود و شناس قهرمانی و موفقیت ورزشکاران را

